

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1292/2022
24.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Славка Николића, због два кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. Кривичног законика у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Славка Николића, адвоката Милоша Миљковића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 210/22 од 27.04.2022. године и Вишег суда у Нишу Кж1 285/22 од 30.08.2022. године, у седници већа одржаној дана 24.11.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Славка Николића, адвоката Милоша Миљковића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Нишу К 210/22 од 27.04.2022. године и Вишег суда у Нишу Кж1 285/22 од 30.08.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу К 210/22 од 27.04.2022. године окривљени Славко Николић оглашен је кривим због два кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. Кривичног законика у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, за која су му утврђене појединачне казне затвора у трајању од по 3 (три) године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 5 (пет) година, коју ће издржати по правноснажности пресуде, у коју казну му се урачунава време проведено у притвору од 21.09.2021. године па до упућивања на издржавање казне затвора.

На основу члана 84. Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности обавезно лечење алкохоличара која ће се извршити у одговарајућој здравственој или другој специјализованој установи и трајаће док постоји потреба за лечењем, али не дуже од изречене казне затвора, а време проведено у установи за лечење урачунава се у изречену казну затвора.

На основу члана 7. Закона о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима окривљеном су изречене посебне

мере и то: забрана посећивања места на којем се окупљају малолетна лица и наложено је окривљеном да се уздржава од посећивања места на којима се окупљају малолетна лица као што су школе, школска дворишта, вртићи, игралишта за децу, дечије манифестације и други простори где се окупљају деца и обавезно обавештење о промени места пребивалишта и боравишта и наложено је окривљеном да у року од 3 дана од дана промене лично обавести належну организациону јединицу полиције и организациону јединицу Управе за извршење ванзаводских санкција и мера о промени пребивалишта и боравишта. Ове мере спроводе се најдуже 20 година после извршене казне затвора, с тим да ће се оправданост мера испитивати после истека сваке 4 године од почетка примене.

Истом пресудом обавезан је окривљени да накнади трошкове кривичног поступка о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем, а законски заступници малолетне оштећене АА и малолетне оштећене ББ су упућени да свој имовинскоправни захтев остваре у парничном поступку.

Пресудом Вишег суда у Нишу Кж1 285/22 од 30.08.2022. године делимичним усвајањем жалбе браниоца окривљеног Славка Николића преиначена је првостепена пресуда, само у делу одлуке о казни па су окривљеном због два кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 2. Кривичног законика у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, за која је првостепеном пресудом оглашен кривим најпре утврђене појединачне казне затвора у трајању од по 2 (две) године и 2 (два) месеца, па је је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 3 (три) године и 8 (осам) месеци, коју ће издржати по правноснажности пресуде и у коју му се урачунава време проведено у притвору од 21.09.2021. године па до упућивања на издржавање казне затвора. У преосталом делу жалба браниоца окривљеног одбијена је као неоснована, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Славка Николића, адвокат Милош Миљковић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом ће усвојити поднети захтев и делимично преиначити побијане пресуде или само другостепену пресуду тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 2. Кривичног законика у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, према оштећеној малолетној ББ и у складу са тим окривљеном изрекне казну само за кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 2. Кривичног законика у вези члана 180. став 1. Кривичног законика, извршено према оштећеној малолетној АА или да побијане пресуде или само другостепену пресуду укине и у зависности од одлуке предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу у складу са чланом 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Славка Николића, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Славка Николића у поднетом захтеву као незаконит доказ на коме се не може заснивати пресуда, означава психијатријско вештачење малолетне ББ од 22.03.2022. године. Као разлог незаконитости наведеног доказа бранилац истиче да је приликом његове израде тим вештака користио службену белешку Центра за социјални рад – Ниш од 20.09.2021. године - разговор вођен у просторијама Центра за социјални рад, по захтеву полицијских службеника, која у смислу члана 16. ЗКП представља незаконит доказ, који је морао бити издвојен из списка. Поред овога, према наводима браниоца, незаконитост овог доказа огледа се и у томе што су приликом израде налаза и мишљења, вештаци супротно одредбама ЗКП и правилима струке, спровели ново испитивање оштећене, а затим и оцену доказа бавећи се утврђивањем чињеница које представљају елементе бића кривичног дела.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости нису основани.

У психијатријском вештачењу малолетне ББ од 22.03.2022. године наведено је као извод из судске документације више писаних докумената под 14. тачака, па између осталог под тачком 4. и службена белешка Центра за социјални рад у Нишу од 20.09.2021. године - разговор вођен у просторијама Центра за социјални рад, по захтеву полицијских службеника. Међутим, надаље из садржине самог налаза и датог мишљења не произилази да се вештачење заснива на овој службеној белешци, а како то правилно оцењује и другостепено веће Вишег суда у Нишу на страни 5., други пасус пресуде Кж1 285/22 од 30.08.2022. године, нити садржину службене белешке суд наводи у побијаној првостепеној пресуди образлажући шта је утврдио из ове белешке нити на било који други начин.

Предметно психијатријско вештачење малолетне оштећене обавили су и налаз потписали чланови комисије вештака у саставу прим др Драгана Красић и спец. мед. психолог Марина Панчић који су наредбом Основног суда у Нишу К 210/22 од 10.03.2022. године и одређени за предметно вештачење, те имајући у виду да су вештачење обавили на основу непосредног прегледа малолетне оштећене, у складу са правилима струке и у складу са одредбама Законика о кривичном поступку, то по оцени Врховног касационог суда, околност да је у налазу назначена и делимично цитирана писана документација прибављене од различитих државних органа, не утиче на законитост овог доказа.

Бранилац окривљеног, у захтеву истиче да се незаконитост овог доказа огледа и у томе што су приликом израде налаза и мишљења, вештаци супротно одредбама ЗКП и правилима струке, спровели „ново саслушање“ оштећене, а затим и оцену доказа бавећи се утврђивањем чињеница које представљају елементе бића кривичног дела.

Међутим, супротно изнетим наводима, чињеница да је приликом психијатријског вештачења малолетне оштећене, обављен преглед оштећене, који подразумева и њену

опсервацију путем психијатријског интервјуа уз тестовну обраду од стране психијатра и психолога, који су као стручна лица овлашћени да разговарају са малолетним оштећеним лицима, по оцени Врховног касационог суда, ни на који начин не компромитује предметни налаз и мишљење и не утиче на његову законитост, обзиром да не представља „саслушање“ оштећене, како то наводи бранилац, те посебно имајући у виду да оно што је оштећена предпочила вештацима приликом прегледа, првостепени суд у доказном поступку није користио.

Приликом испуњавања задатка вештачења, вештаци су имали у виду целокупне списе предмета, а искази које је оштећена дала у вези са критичним догађајем (па и исказ дат пред јавним тужиоцем у својству сведока) коришћени су само као основ за оцену интелектуалних, психичких и других менталних способности оштећене и утврђивања њене способности да даје валидне изјаве пред судом, да пренесе своја сазнања или опажања, посебно у односу на предмет сведочења, као и структуру њене личности, у складу са наредбом суда, о чему су вештаци дали своје мишљење, не упуштајући се у оцену доказа и утврђивање чињеница које представљају елементе бића кривичног дела, како то неосновано истиче бранилац.

Стога је, по оцени овог суда, налаз и мишљење вештака др Драгане Красић и Марине Панчић од 22.03.2022. године, којим је вештачена малолетна ББ и њена способност да даје валидне изјаве, законит доказ на коме се пресуда у смислу одредаба Законика о кривичном поступку може заснивати, па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Славка Николића, којима се указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Осталим наводима захтева, бранилац указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, оспоравајући чињенична утврђења у побијаној правноснажној пресуди, пре свега она која су заснована на предметном налазу и мишљењу вештака, а поред тога полемишући са разлозима правноснажне пресуде указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, међутим како ове повреде, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге због којих је окривљеном преко браниоца дозвољено подношење овог ванредног правног лека, то се Врховни касациони суд у раматрање и оцену истих, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић